

HET LIJDEN VAN JEZUS Matteüs Passie Gerrit Stulp

uitgevoerd door:

kerkgangers

cantorij Apostel Thomaskerk olv Marion Röber

Evangelist: Hans Erbrink

Jezus: Otto Verdenius

kleine rollen: Richard Vissinga

sopraan: Carine Hulscher

piano: Gerard van Kempen

fluit: Elly Boerrigter

orgel: Martin Koning

EERSTE DEEL

koor 1:

Het lijden van onze Heer Jezus Christus, zoals Matteüs ons dat beschrijft.

gemeentezang:

Leer mij, o Heer, uw lijden recht betrachten, in deze zee verzinken mijn gedachten; o liefde die om zondaars te bevrijden, zo zwaar moest lijden.

gemeentezang:

Ik wil mij gaan vertroosten in Jesu lijden groot. Al heeft 't gestaan ten boosten het mocht nog worden goed. Al om mijn zondig leven ben ik met druk bevaan. Dat wil ik gaan begeven; o Jesu, zie mij aan.

evangelist:

En het geschiedde toen Jezus al deze woorden geëindigd had, dat hij tot zijn discipelen zeide:

Jezus:

Gij weet dat het over twee dagen Paasfeest is en alsdan wordt de Zoon des mensen overgeleverd om gekruisigd te worden.

evangelist:

Toen kwamen de overpriesters en de oudsten des volks bijeen in het paleis van de Hogepriester, genaamd Kajafas en zij beraamden een plan om Jezus door list in handen te krijgen en te doden, maar zij zeiden:

koor 2:

Niet op het feest! Niet op het feest! opdat er geen opschudding, opschudding, dat er geen opschudding ontsta onder het volk.

evangelist:

Toen Jezus in Bethanië was, in het huis van Simon de melaatse, kwam een vrouw tot Hem met een albasten kruik vol kostbare mirre en goot die uit over zijn hoofd terwijl Hij aanlag. Toen de discipelen dit zagen, waren zij verontwaardigd en zeiden:

koor 3:

Waartoe, waartoe dient die verkwisting? Want deze mirre had duur verkocht en aan de armen gegeven kunnen worden.

evangelist:

Maar Jezus merkte het op en zeide tot hen:

Jezus:

Waarom valt gij deze vrouw lastig? Want zij heeft een goede daad aan mij verricht. De armen hebt gij immers altijd bij u, maar mij niet altijd. Want toen zij deze mirre over mij uitgoot, heeft zij dat gedaan om mijn begrafenis voor te bereiden. Voorwaar, ik zeg u, overal waar dit evangelie verkondigd zal worden over de gehele wereld, zal ook tot haar gedachtenis gesproken worden van wat zij gedaan heeft.

gemeentezang:

O aller heiligst, onuitspreeklijk wonder, de Rechter zelf gaat aan het recht ten onder.

O wreed geding; wie kan geheel doorgronden de vloek der zonde.

God is rechtvaardig, ja een God der wrake; en Hij is Liefde, Hij wil zalig maken.

Zie hier de schalen die ten volle wegen, én vloek én zegen.

evangelist:

Toen ging één van de twaalf, genaamd Judas Iskariot naar de overpriesters, en hij zeide:

Judas:

Wat wilt gij mij geven? Dan zal ik hem overleveren.

evangelist:

En zij stelden hem dertig zilverlingen ter hand. En van toen af zocht hij een goede gelegenheid om Hem over te leveren.

Op de eerste dag van het feest der ongezuurde broden kwamen de discipelen tot Jezus en zeiden:

koor 4:

Waar wilt Gij dat wij toebereidselen maken voor U om het Pascha te eten?

evangelist:

Hij zeide:

Jezus:

Gaat naar de stad tot die en die en zegt tot hem: de Meester zegt: Mijn tijd is nabij, bij u houd ik met mijn discipelen het Pascha.

evangelist:

En de discipelen deden zoals Jezus hun had opgedragen en zij maakten het Pascha gereed.

Toen het avond geworden was lag Hij aan met de twaalf. En terwijl zij aten, zeide Hij:

Jezus:

Voorwaar, ik zeg u, dat één van u mij verraden zal.

evangelist:

En zeer bedroefd begonnen ze één voor één tot Hem te zeggen:

koor 5:

Ik ben het toch niet, ik ben het toch niet, ik ben het toch niet, ik ben het toch niet, o Here, o Here!

evangelist:

Hij antwoordde hun en zeide:

Jezus:

Die zijn hand met Mij in de schotel heeft gedoopt, die zal mij verraden. De Zoon des Mensen gaat wel heen gelijk van Hem geschreven staat doch wee die mens door wie de Zoon des mensen verraden wordt. Het ware voor die mens goed geweest als hij niet geboren was.

evangelist:

Judas, zijn verrader, antwoordde en zeide:

Judas:

Ik ben het toch niet, Rabbi?

evangelist:

Hij zeide tot hem:

Jezus:

Gij hebt het gezegd.

evangelist:

En terwijl zij aten, nam Jezus het brood, sprak de zegen uit, brak het en gaf het aan zijn discipelen en zeide:

Jezus:

Neemt, eet, dit is mijn Lichaam.

evangelist:

En Hij nam een beker, sprak de dankzegging uit en gaf hun die en zeide:

Jezus:

Drinkt allen daaruit, want dit is het bloed van mijn verbond dat voor velen vergoten wordt tot vergeving der zonden. Doch ik zeg u, ik zal van nu aan voorzeker niet meer van deze wijnvrucht drinken, tot op die dag, dat ik haar met u nieuw zal drinken in het koninkrijk mijns Vaders.

Aria

sopraan:

Heer Jezus Christus, Heer Jezus Christus, uw lichaam, uw bloed, uw lijden verkwikt ons wanneer wij hier scheiden.

Dat wij getroost en moedig mogen sterven; uw Koninkrijk beërven.

evangelist:

En na de lofzang gezongen te hebben vertrokken zij naar de Olijfberg. Toen zeide Jezus tot hen:

Jezus:

Gij zult allen aan Mij aanstoot nemen in deze nacht, want er staat geschreven: Ik zal de herder slaan en de schapen der kudde zullen verstrooid worden. Doch nadat ik zal zijn opgewekt zal ik u voorgaan naar Galilea.

evangelist:

Petrus antwoordde en zeide tot Hem:

Petrus:

Al zouden allen aanstoot aan U nemen, ik nooit.

evangelist:
Jezus zeide tot hem:

Jezus:
Voorwaar ik zeg u, in deze nacht eer de haan kraait zult Gij mij driemaal verloochenen.

evangelist:
Petrus zeide tot Hem:
Petrus:
Zelfs al moest ik met U sterven, ik zal U voorzeker niet verloochenen.

evangelist:
Zo spraken ook al de discipelen. Toen ging Hij met hen naar een plaats, genaamd Gethsemane, en Hij zeide tot de discipelen:

Jezus:
Zet u hier neder, terwijl ik heenga om daar te bidden.

evangelist:
En Hij nam Petrus en de twee zonen van Zebedeüs mede en Hij begon bedroefd en beangst te worden. Toen zeide Hij tot hen:

Jezus:
Mijn ziel is zeer bedroefd, tot stervens toe, blijft hier en waakt met Mij.

evangelist:
En Hij ging een weinig verder en Hij wierp zich met zijn aangezicht ter aarde en bad zeggende:

Jezus:
Mijn Vader, indien het mogelijk is laat deze beker mij voorbij gaan, doch niet gelijk ik wil maar gelijk Gij wilt.

evangelist:
En Hij kwam bij zijn discipelen en vond hen slapende, en Hij zeide tot Petrus:

Jezus:
Waart gijlieden zo weinig bij machte één uur met Mij te waken? Waakt en bidt, dat gij niet in verzoeking komt, de geest is wel gewillig, maar het vlees is zwak.

evangelist:
Wederom ten tweede male ging Hij heen en bad, zeggende:

Jezus:
Mijn Vader, indien deze drinkbeker niet voorbij kan gaan tenzij dan dat ik die drinke, Uw wil geschiede.

evangelist:
En toen hij terugkwam vond Hij hen slapende, want hun ogen waren bezwaard. En Hij liet hen daar en ging wederom heen en bad ten derde male, opnieuw dezelfde woorden sprekende.
Toen kwam Hij bij zijn discipelen en zeide tot hen:

Jezus:

Slaapt nu maar en rust. Zie, de ure is nabijgekomen en de Zoon des mensen wordt overgeleverd in de handen van zondaren. Staat op, laten wij gaan, Zie, die Mij overlevert is nabij.

evangelist:

En terwijl Hij nog sprak, zie, daar was Judas, één van de twaalfen en met hem een grote schare met zwaarden en stokken, gezonden vanwege de overpriesters en de oudsten des volks. En die Hem overleverde had hun een teken gegeven, zeggende:

Judas:

Dien ik zal kussen, die is het; grijpt Hem.

evangelist:

En terstond trad hij op Jezus toe en zeide:

Judas:

Wees gegroet, Rabbi.

evangelist:

En hij kuste Hem, maar Jezus zeide tot hem:

Jezus:

Vriend, waartoe zijt gij hier?

koor 6:

O Judas, o Judas, verradt gij de Zoon des Mensen met een kus?

evangelist:

Toen traden ze toe, sloegen de handen aan Jezus en grepen Hem. En zie, één van die bij Jezus waren, strekte zijn hand uit, trok zijn zwaard en trof de slaaf van de hogepriester en sloeg hem het oor af. Toen zeide Jezus tot hem:

Jezus:

Breng uw zwaard weder op zijn plaats, want allen die naar het zwaard grijpen zullen door het zwaard omkomen. Of meent gij, dat ik mijn Vader niet kan aanroepen en Hij zal mij terstond meer dan twaalf legioenen engelen terzijde stellen? Hoe zouden dan de Schriften in vervulling gaan, die zeggen, dat het aldus moet geschieden.

evangelist:

Op dat ogenblik sprak Jezus tot de scharen:

Jezus:

Als tegen een rover zijt gij uitgetrokken met zwaarden en stokken om mij gevangen te nemen. Dagelijks zat ik in de tempel te leren, maar gij hebt mij niet gegrepen. Doch dit alles is geschied, opdat de schriften der profeten in vervulling zouden gaan.

evangelist:

Toen lieten al de discipelen Hem alleen en vluchten.

gemeentezang:

Jezus leven van mijn leven, Jezus dood van mijnen dood,
Gij hebt U voor mij gegeven, Gij neemt op U angst en nood.
Gij moet sterven aan uw lijden om mijn leven te bevrijden.
Duizend, duizend maal, o Heer, zij U daarvoor dank en eer.

evangelist:

Die nu Jezus gegrepen had leidden Hem weg naar Kajafas de hogepriester, bij wien de schriftgeleerden en oudsten bijeen gekomen waren. En Petrus volgde Hem van ver tot aan de hof van de hogepriester. De overpriester en de gehele Raad trachtten een vals getuigenis tegen Jezus te vinden om Hem ter dood te brengen, maar zij vonden er geen, hoewel vele valse getuigen optraden. Maar ten laatste traden er twee op, die verklaarden:

twee valse getuigen:

Deze heeft gezegd, deze heeft gezegd: Ik kan de tempel, de tempel Gods afbreken en binnen drie dagen opbouwen.

gemeentezang:

Die gewillig waart ten dode, in het duister van de pijn,
U ten offer hebt geboden, hoe verlaten moet Gij zijn,
troosteloos aan 't kruis gehangen opdat wij uw troost ontvangen.
Duizend, duizend maal, o Heer, zij U daarvoor dank en eer.

evangelist:

En de hogepriester stond op en zeide tot Hem:

Kajafas:

Geeft Gij geen antwoord, wat getuigen dezen tegen U?

evangelist:

Maar Jezus bleef zwijgen. En de hogepriester zeide tot Hem:

Kajafas:

Ik bezweer U bij de levende God, dat Gij ons zegt of Gij zijt de Christus, de Zoon van God.

evangelist:

Jezus zeide tot hem:

Jezus:

Gij hebt het gezegd. Doch Ik zeg u, van nu aan zult gij de Zoon des mensen zien, gezeten aan de rechterhand der Macht en komende op de wolken des hemels.

evangelist:

Toen scheurde de hogepriester zijn klederen en sprak:

Kajafas:

Hij heeft God gelasterd, waartoe hebben wij nog getuigen nodig? Zie, nu hebt gij de godslastering gehoord, wat dunkt u?

evangelist:

Zij antwoordden en zeiden:

koor 7a:

Hij is des doods, Hij is des doods, Hij is des doods, Hij is des doods schuldig.

koor 7b:

Lam Gods dat zo onschuldig, zo moedig en geduldig, deez' smaad en schande lijdt, verdiende niet mijn zonden, die striemen en die wonden? Ja 'k weet dat Gij onschuldig zijt.

evangelist:

Toen spuwden zij Hem in het aangezicht en sloegen Hem met vuisten; anderen sloegen Hem in het gelaat en zeiden:

koor 8:

Profeteer ons Christus, wie is het die U, wie is het die U, wie is het die U geslagen heeft?

gemeentezang:

Gij die alles hebt gedragen al de haat en al de hoon;
die beschimpt wordt en geslagen, Gij rechtvaardig, Gij Gods Zoon,
als de minste mens gebonden, aangeklaagd om onze zonden.
Duizend, duizend maal, o Heer, zij U daarvoor dank en eer.

evangelist:

Petrus zat buiten in den hof en er kwam een slavin naar hem toe, die zeide:

dienstmaagd:

Ook gij waart bij Jezus, den Galileër.

evangelist:

Maar hij loochende het ten aanhoren van allen en zei:

Petrus:

Ik weet niet wat gij zegt.

evangelist:

Toen hij naar het portaal ging zag een andere hem en zij zeide tot hen, die daar waren:

dienstmaagd:

Die man was bij Jezus, de Nazoreër.

evangelist:

En wederom loochende hij het met een eed:

Petrus:

Ik ken den mens niet.

evangelist:

Even later kwamen zij, die daar stonden naar Petrus toe en zeiden:

koor 9:

Waarlijk, ook gij, ook gij behoort tot hen, want ook uw uitspraak verraadt u.

evangelist:

Toen begon hij zich te vervloeken en te zweren:

Petrus:

Ik ken den mens niet!

evangelist:

En terstond kraaide de haan! En Petrus herinnerde zich het woord, dat Jezus gesproken had: "Eer de haan kraait zult gij Mij driemaal verloochenen." En hij ging naar buiten en weende bitter.

duet:

Het is genoeg, het is genoeg! Hoe kon ik mijn dierbare Heiland verloochenen!
Het is genoeg, het is genoeg! Zo moest gij uw lijdende Heiland verloochenen!
Het is genoeg, het is genoeg! Hoe kon ik mijn dierbare Heiland verloochenen!

gemeentezang:

Heer, verzoener van mijn zonden, Heiland die mij hebt gezocht,
die mijn boeien hebt ontbonden, en voor God mij vrijgekocht.
Ik onrein in schuld verloren, ben opnieuw in U geboren.
Duizend, duizend maal, o Heer, zij U daarvoor dank en eer.

TWEEDE DEEL

evangelist:

Toen het nu morgen geworden was, namen de overpriesters en de oudsten des volks het besluit tegen Jezus om Hem te doden. En zij boeiden Hem, leidden Hem weg en zij leverden Hem over aan Pilatus, de stadhouder. Toen kreeg Judas, die Hem verraden had berouw, daar hij zag dat Hij veroordeeld was, en hij bracht de dertig zilverlingen aan de overpriesters en oudsten terug, en sprak:

Judas:

Ik heb gezondigd, onschuldig bloed verraden.

evangelist:

Maar zij zeiden:

koor 10:

Wat gaat ons dit aan? Wat gaat ons dit aan? Gij moet zelf maar zien, wat er van komt.

evangelist:

En de zilverlingen in de tempel werpende, verwijderde hij zich; daarop ging hij heen en verhing zich! De overpriesters namen de zilverlingen en zeiden:

koor 11:

Wij mogen die niet in de offerkist doen, want het is bloedgeld.

evangelist:

En zij namen daarvoor het besluit om het land van den pottenbakker te kopen als begraafplaats voor vreemdelingen. Daarom heet dat land Bloedakker tot heden toe. Jezus werd dan voor de stadhouder gesteld. En de stadhouder ondervroeg hem en zeide:

Pilatus:

Zijt Gij de koning der Joden?

evangelist:

Jezus zeide tot hem:

Jezus:

Gij zegt het.

evangelist:

En op de beschuldiging, die de overpriesters en oudsten tegen Hem inbrachten antwoordde Hij niets.

Toen zeide Pilatus tot Hem:

Pilatus:

Hoort gij niet, hoeveel ze tegen u getuigen?

evangelist:

En Hij antwoordde hem op geen enkele vraag, zodat de stadhouder zich zeer verwonderde. Nu was de stadhouder bij elk feest gewoon een gevangene ter keuze van de schare los te

laten. Zij hadden een berucht gevangene, genaamd Barabbas. Daar zij nu toch bijeen waren, zeide Pilatus tot hen:

Pilatus:

Wien wilt gij dat ik u zal loslaten, Barabbas of Jezus, die Christus genoemd wordt?

evangelist:

Want hij wist dat zij Hem uit nijd hadden overgeleverd. Terwijl hij nu op de rechterstoel zat, zond zijn vrouw hem de boodschap:

vrouw van Pilatus:

Bemoei u toch niet met dien rechtvaardige, want ik heb heden in een droom veel om Hem geleden.

evangelist:

Maar de overpriesters en oudsten overreedden de scharen dat zij om Barabbas zouden vragen, maar Jezus zouden laten ter dood brengen. De stadhouder antwoordde en zeide tot hen:

Pilatus:

Wien van de twee wilt gij, dat ik u loslaat?

evangelist:

Zij zeiden:

koor 12:

Barabbas, Barabbas, Barabbas!

evangelist:

Pilatus zeide tot hen:

Pilatus:

Wat moet ik doen met Jezus, die Christus genoemd wordt?

evangelist:

Zij zeiden allen:

koor 13a:

Hij moet gekruisigd worden!

evangelist:

Hij zeide:

Pilatus:

Wat heeft hij dan toch voor kwaad gedaan?

evangelist:

Zij schreeuwden des te meer:

koor 13b:

Hij moet gekruisigd worden!

evangelist:

Toen Pilatus zag, dat niets baatte, maar dat er veeleer oproer ontstond, nam hij water, wies zich de handen ten aanschouwen van de schare en zeide:

Pilatus:

Ik ben onschuldig aan Zijn bloed; gij moet zelf maar zien, wat er van komt.

evangelist:

En al het volk antwoordde en zeide:

koor 14:

Zijn bloed kome over ons en onze kinderen.

evangelist:

Toen liet hij hun Barabbas los, maar Jezus geselde hij en gaf Hem over om gekruisigd te worden.

Toen namen de soldaten van de stadhouder Jezus mede naar het gerechtsgebouw en riepen de gehele afdeling bij Hem samen. En zij trokken Hem zijn klederen uit en deden Hem een scharlaken mantel om; ook vlochten zij van doornen een kroon en zetten die op zijn hoofd en gaven Hem een riet in zijn rechterhand. Toen vielen ze voor Hem op de knieën en spotten en zeiden:

koor 15:

Wees gegroet, wees gegroet, wees gegroet Gij koning der Joden!

evangelist:

En zij spuwden naar Hem en namen het riet en sloegen Hem er mede op het hoofd. En toen zij Hem bespot hadden, trokken zij Hem de mantel uit en deden Hem zijn klederen aan en zij leidden Hem weg om Hem te kruisigen.

gemeentezang:

Koning tot een spot getekend, met een riet en doornenkroon,
bij de moordenaars gerekend, overstelpt met smaad en hoon,
opdat naar uw welbehagen wij de kroon der ere dragen.
Duizend, duizend maal, o Heer, zij U daarvoor dank en eer.

evangelist:

Toen zij heengingen troffen zij iemand uit Cyrene aan Simon genaamd; die presten zij om zijn kruis te dragen. En zij kwamen aan een plaats genaamd Golgotha, dat is de zogenaamde schedelplaats en zij gaven Hem wijn, vermengd met gal te drinken.

sopraan:

Hier zwijgt het hoge denken: God trad in ons gemis om volheid ons te schenken, zijn dorst bracht lavenis.

Zijn zwijgen voor de rechter wordt nog door ons gehoord, door schuldigen en slechten, als zijn vrijsprekend woord.

Die liefhad boven mate, die zich gevangen gaf, bevrijdt ons uit ons haten, breekt onze ik-zucht af.

Die vol was van genade, is onze weg gegaan, het spoor van onze daden klaagt ons niet langer aan.

evangelist:

Nadat zij Hem gekruisigd hadden, verdeelden zij zijn klederen door het lot te werpen, en daar neder gezeten bewaakten zij Hem. Toen werden met Hem twee rovers gekruisigd, één aan zijn rechterzijde en één aan zijn linkerzijde. En de voorbijgangers sprake lastertaal tegen Hem, schudden hun hoofd en zeiden:

koor 16:

Gij die de tempel, de tempel afbreekt en in drie dagen opbouwt: red Uzelf, red Uzelf indien Gij Gods Zoon zijt en kom af van het kruis!

evangelist:

Evenzo spotten de overpriesters samen met de schriftgeleerden en oudsten en zij zeiden:

koor 17:

Anderen heeft Hij gered. Zichzelf kan Hij niet redden. Hij is Isr'els Koning. Laat Hij nu van het kruis afkomen en wij zullen in Hem geloven. Hij heeft zijn vertrouwen op God gesteld; laat die Hem nu verlossen, indien Hij een welgevalen in Hem heeft, want Hij heeft gezegd: Ik ben Gods Zoon.

evangelist:

Op dezelfde wijze beschimpten Hem ook de rovers, die met Hem gekruisigd waren.

koraal:

O Lam van God, onschuldig geslacht aan 't kruis der schande
te allen tijd geduldig bereid ten offerande.
Gij hebt de schuld gedragen, nu is de dood verslagen.
Erbarm U onzer, o Jezus.

evangelist:

En van het zesde uur af kwam er duisternis over het gehele land tot het negende uur.
Omstreeks het negende uur sprak Jezus met luider stem, zeggende:

Jezus:

Eli, Eli, Lama sabachtani?

evangelist:

Dat is: Mijn God, Mijn God, waarom hebt Gij Mij verlaten? En sommigen van de omstanders dit horende, zeiden:

koor 18:

Hij roept Elia.

evangelist:

En terstond liep één van hen toe en nam een spons, drenkte die met zure wijn, stak ze op een riet en gaf Hem te drinken. Maar de anderen zeiden:

koor 19:

Stil, laat ons zien of Elia komt om Hem te redden.

evangelist:

Jezus riep wederom met luider stem en gaf den geest.

koor 20:

Amen.

gemeentezang:

Halleluja, eeuwig dank en ere, lof aanbidding wijsheid kracht
word' op aard en in de hemel, Here, voor uw liefd' U toegebracht.
Vader, sla ons steeds in liefde gade;
Zoon des Vaders schenk ons uw genade;
uw gemeenschap Geest van God,
amen zij ons eeuwig lot.